

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 12 korona, félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutánjabb árban közölünk.

A mérleg felénk hajlik.

Az entente hatalmak nagy elbizakodottsága, melylyel belekényszerítették a középeurópai szövetséget a létező való küzdelembe, már kezd alább hagyni. Anglia sem fenyegetőzik többé a háborúnak két-három évre való kinyújtásával. Oroszországban, Franciaországban és Belgiumban pedig napról-napra erősödik a háboruellenes áramlat. És nemcsak a németek által megszállott belga és francia területek lakosai vágyakoznak a béke és nyugalom után, hanem ami ennél is meglepőbb, a dél- és nyugat-franciaországi départment-ok is, főleg amióta a 18 éveseket, ezt a satnya, éretlen generációt is harcba akarják vinni, kezdenek lázadni a háboru és ennek közvetlen okozója, a francia kormányzat ellen.

Es ha az elégtelenség szava oly könnyen visszhangra talál a párisi sajtóban, mint a francia államférfiaknak a japán segítséget követelő cikkei, a publikummal együtt régen fellázadt volna már a francia hadsereg is.

Az autokratá Oroszországban is, ahol még nehezebben juthat kifejezésre a nép igaz hangulata, mint a republikánus és demokráta Franciaországban, egyre fokozódik a közéleti ellenség.

Valószínű, hogy a tapasztaltak után Angliában is, ha egyáltalában lehetséges volna, szívesen visszacsinálnák a dolgokat.

Es ha Londonban nem érte még el a fájdalom és kétségbeesés azt a fokot, mely Franciaországban, Belgiumban és Oroszországban könnyű szerrrel konstatalható, annak többrendbeli okai közül utalunk arra, hogy eddigre az angolok még tízdrésznyi áldozatot sem hoztak a háboruért, mint amennyit — főleg emberekben — áldoztak a szövetségesek, másfelől pedig a politikailag kellően iskolázott brittek tudatában vannak annak, hogy ez az utolsó alkalom, amikor az elvakult kontinentális hatalmak vértüket ontják Anglia tengeri szupremáciájáért.

Ha pedig ezzel szemben azt látjuk, hogy a nagy célért és a biztató sikerért hozott áldozatok nem hogy csökkentenék, hanem még csak fokozzák a német katonaság hősiességét és az eddiginél is nagyobb áldozatkészségre sarkallják a német polgárságot, valóban azt kell mondanunk, hogy

a győzelmi mérleg serpenyője nem a csüggedő és kétségbeesett entente-csoport, hanem a középeurópai szövetségesek felé hajlik. A kérdés csak az, vajjon eddigi küzdelmeink és sikereink alapján jogot formálhatunk-e arra, hogy szolgálatainkat s diadalainkat, mint a németekével egyenértékűeket, a mérleg serpenyőjébe vessük?

Erre a nagyfontosságú kérdésre az erre a legilletékesebbek: maguk a németek rég megadták a legtelebbzhetetlen választ. És mi éppen abban az őszinte s nagyszerű elismerésben, melylyel a németek Ausztria-Magyarország katonai jelentőségét eddig is honorálták, valamint a zavartalan bajtársi támogatásban s összhangzatos együttműködésben, melynek legszebb diadalait köszönhetik a monarchia hadai, lelünk biztató reménységet a végleges győzelemre.

Vörös Keresztes kórházak Zemplénnvármegyében.

A Vörös Kereszt Egyesületéről az elmúlt békés időkben, amikor pedig a világbekérő szót amiközött a mostani világháború is készülőben volt, — azt hittuk, hogy csak nevében él s már talán idejét munt valami. Ma a Vörös Kereszt Egyesület egyik legjelentősebb tényezője a háborúnak és pedig a legnemesebb értelemben: lévén gyönyörű eredményel megvalósított célja a háboru útjébe sebek begyógyítása. A Vörös Kereszt Zemplénnvármegyében is széleskörű, tevékeny szervezettel rendelkezik s ez jórészt ismét a zempléni térsádlom áldozatkészségének a bizonyága.

A Vörös Kereszt ujhelyi sikeres és erőteljes működéséről már többször írtunk, ebben a cikkben a vidéki intézményeiről akarunk rövid vázlatot nyújtani.

A Zemplénnvármegyei Vörös Kereszt intézmények egy tekintélyes része id. gróf Wolkenstein Oswald v. b. t. t. főmegbízott felügyelete alatt áll.

A Wolkenstein gróf felügyelete alatt álló intézmények a következők:

1. Tokaji üdülőhely. Ez az üdülőhely Vécsey O. áh Miklós ur egyik épületében van elhelyezve 32 sebesült számára berendezve. A teljes berendezés és fenntartás költségeit Tokaj város vállalta.
2. Tarcaai kiségitő kórház. Ez az állami v. n. iskolában 35 sebesült számára van berendezve. Vezetését Hegedűs Sándor igazgató, szőszeti és borászati főfelügyelő kiváló gondossággal látja el.

3. Kisfaludi kiségitő kórház. Két épületben van elhelyezve. Egyik gróf Wolkenstein Oswald v. b. t. t. másik báró Schell Ferenc tulajdona. 20 sebesült számára van berendezve. A berendezés és ellátás költségeit a háztulajdonosok ismert nagylelkűséggel meguk fedezik. Szíves segédkezet nyújtanak itt Bodrogkúfaud és Bodrogkeresztúr ádózatok sz. lakosai.

4. Sárospataki főiskolai üdülőhely. a) Berendezve a főiskolai kórházban 16 sebesült részére, sebészeti kezelést is teljesen berendezve s a helyi Vörös Kereszt által fenntartva. b) A főiskola által saját költségén berendezve és fenntartva 26 sebesült számára. Mindkét helyen dr. Kun Zoltán járóorvos 11 urhölyg, ökökötlen épolóú sebltségével működik. c. e. 12 ig 28 fekvő és 173 bejáró sebesült szervezeteti.

5. Sárospataki vár üdülőhely. Windisch Gräz Lajos hercegnek által kastélyának egy melléképületében berendezve és saját költségén fenntartva. A herceggazsany Ó főmődsága személyes vezetése alatt áll.

Ez az üdülőhely is egyik szép bizonyosága annak az áldozatot nem nem kímélő, igazi főuri nagylelkűségének, mely Windisch Graetz herceggazsanyt jellemzi.

6. Parnói kiségitő kórház. Gróf Andrássy G. áz v. b. t. t. által saját kastélyában rendeztetett be és tartartatik fenn, — 25 sebesült részére.

7. Bottyáni üdülőhely. Özv. báró Sennyey Pálné rendezte be 22 sebesült részére s ő tartja fenn saját költségén. A báróné személyes vezetése alatt áll.

8. Tavarnai üdülőhely. Hadik Barkóczy Endre gróf, v. b. t. t. kastélyában hét sebesült tiszt részére a legnagyobb urú kegyelmekkel rendezte be és tartja saját költségén fenn.

November hóban a Felsőmagyarországi Csukoripar Rt. V. c. s. en rendszert be kiségitő kórházat, egy Andrássy G. áz gróftól bérelt épületben. Gondnoka Lauer Alfréd jószágfelügyelő lett. E kórház az ugvári es. és kir. tartókékházból kapt 35 sebesültet, azokat azonban részint Ungvárra vissza, részint Sátoraljujhelyre kellett küldeni.

Ezek a Vörös Kereszt zempléni vidéki intézményei. Wolkenstein Oswald gróf főmegbízott úgy személyesen, mint írásban többször tett intervenciója dacára egy-két üdülőhely sebesültjeit még mindig nem kapott.

Wolkenstein gróf főmegbízott ez üdülőhelyeket személyesen felülvizsgálta s róuk a legnagyobb megelégedéssel nyilatkozott, mint a Vörös Keresztnek nagy áldozatokkal, kiváló gondossággal és valódi hazafisággal berendezett intézményeiről.

A város segélyakciója.

A hadbavonultak családtagjainak felségélyezésére folytatólag adakoztak 1914. év november hó 6-tól 1915. év január hó 24 ig 143 korona folyt be, a mely adományhoz hozzájárultak:

Az állampépítészeti hivatal mérnöki kara 60.
Zinner Henrik 15.
Dr. Csudovszky Mór, Guttmann Mór, Danjanovics Ágoston, Pflisz László 10—10.
Özv. Schwartz Ignácóné, Dr. Kovácsky Elek, Bényei István, Danos Miklós, Ováth Ferenc 5—5.
Vass József 3 koronával.
Ezen újabban tett adományokhoz hozzáadva a má előzőleg kintüent 5265 kor. 38 fillért, összesen a helyi bizottság pénztárába befolyt 54.8 kor. 38 fillér.
Megemlendőnek tartom, hogy a segélybizottság 569 esetben január hó 22-éig 3092 korona segélyt nyújtott.

Sátoraljujhely, 1915. jan. 26.
Höncsh Dezős.

Ami nem megy.

Az ujhelyi diákság primadonnaheceekben.

Néhány nap óta az ujhelyi színházban mélyen elszomorító jelenség tart ur vagyunk. Utátoz primadonnahecek teszik végkép élvezhetetlennek az amugyis sok jóakaratra szorú előadásokat; — ez azonban még nem volna baj. Elővégre senkise köteles színházba járni s ha a konzorciumos színtársulat nincs megelégedve azzal az igazán szép támogatással, amelyben a közönség mindaddig részesítette, csak hadd idegenítse el a publikumot a primadonnák izléstelen versengésével. Ami a dolgotban visszatartó és a közérzületet sértő: az, hogy ezekben a heceekben a főszerepet az ujhelyi serdülő ifjúság, a diákság játssa, amelytől a mai nagy időkben egészen más viselkedést kell várni.

A színházot nagy szorgalommal fr. quantálós diáksereg két pártja osztik. Van Kürthy párt, (ezek a keresek delmisták) és van Bródy párt, (ezek a giunaszisták.) Mihelyt valamelyik színész nő megjelenik, mindkét párt élénk tevékenységbe kezd, fülkötítően éljenezve a saját jelöltjét, akár a színen van az illető, akár nem. A felvonásokközben viszont apró pofozkodások zajlanak le, amelynek prózaiságát csak kevesse nyhihták a diákok által a művésznők lábacskaik elé helyezett virágok.

Kezd től fogva igen mérsékelt örömmel néztük a diákoknak a színházzal kapcsolatos élénk szereplését. Semmi szükség nem volt rá, hogy öpzetlen lelkesedésből diákszenekart alakítsanak a felvonásokköz kiülv-

tésére. Ez egyrészt maga után vonja, hogy az illető diákok estéről estére *hivatalból* a színházban töltsék idejüket, másrészt a színház és iskola ily szoros és állandó kapcsolata önmagában véve sem helyeselhető. Egyébként pedig az ifjú lelkesedés ma ezer más helyen érvényesülhet, mint a színház orkeszterében.

Még visszatetszőbb volt, mikor a diákszerek a színpadra is felvonult, hogy a „Cigányszerzem” előadásán asszisztáljon. Lehár e szép zenéjű operettjében, melynek szövegvökönyve azonban egyenesen merénylet a jóízű ellen, szomorú volt látni a magyar diákokat, amint cigánykodtak és pezsgöztek, éppen abban a legutáltosabb, jelenetben, melyben a hülye bécsi librettisták kanász-gróf néja részegen és a poharakat vadul csapkodva mulat.

Azt hisszük, most már elég volt. A diákok küldjék el a sebesülteknek megtakarított zsebpénzüket, ne vásároljanak páholyjegyeket és csokrokat rajta. Hagyják békében az orkesztert, a színpadot és a primadonnákat. Tanuljanak. Máskor is ez a kötelességük most még százszorosan fokozott mértékben. Már mind megtanulták, amit a hetekig tartott szünetelés alatt mulasztottak? Ha igen, akkor is csak előre, százszoros szorgalommal. Azok, akik most értünk véreznek és szenvednek a harcmezőn, *tőlük várják*, hogy majdan kalásszára erik az ő véres vetésüket.

Az ujhelyi intézetek derék tanárai, akiknek a figyelmét eddig valahogy elkerülték ezek a dolgok, bi-

zonyára igazat adnak nekünk, — akik egyébként az ujhelyi diákok helyett resteljük, hogy ezt a cikket meg kellett írunk.

HIREK.

— A Karolineum köszönete. A Karolineumban elhelyezett beteg katonák részére a következő adományok folytak be: Meczner Gyulánétól hus, hurka, kolbász, alma, bor, asszu, 3 drb. ing, 3 drb. alsónadrág, Rinár Józsefától száronna, töpörtyű vaj, pogácsa, tojás, 3 üveg befőtt, 1 üveg zöldbab, Schiller Kálmánétól kelkáposzta, befőtt, málnaszörp, özv. Kiss Ernőné, Székely Iréntől, Szabó Donától, alma, Dragos Annától, narancs, Gyarmathy Bélától, özv. Czagány Ferenczától 2—2 üveg befőtt, Ráduly Gizellától 1 üveg málnaszörp, Pintér Istvánnától 1 drb. felsónadrág, Peti Máriától 12 drb. zsebkendő, Zboray Károlytól 2 korona, Dudás Iréntől, Bükki Mária-tól, Zboray Sanyitól cigaretta. A bőkezű adakozók fogadják ezuton a Karolineum főnöknőjének leghalásabb köszönetét.

— Közgyűlés. A „Sátoraljau helyi Izs. Népkehya Egyesület” az Izs. Hitközség tanácstermében t. évi január hó 31 én d. u. fél 3 órakor közgyűlést tart, melyre az Egyesület tagjait az elnökség meghívja. A közgyűlés tárgyai: Választmányi tagok választása, Számvizsgáló bizottsági tagok választása, Folyó ügyek tárgyalása. A közgyűlés napjág beérkezett indítványok.

Menyasszonyi kelengye
bevásárlásnál ajánljuk
Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

Meghívó.

A Központi Jakarépenztár Részvénytársaság
Sátoraljauhelyben

1915. évi február hó 14-én délután 3 órakor

XXI-ik évi

rendes közgyűlést

tartja az intézet helyiségében, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az osztalék megállapítása s nyereség felosztása tárgyában határozathozatal.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvényének megadása.
4. Sorrendben kilépő 3 igazgatósági és 2 felügyelő-bizottsági, valamint 1 új felügyelői bizottsági tag megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Sátoraljauhely, 1915. évi január hó 28-án.

Az igazgatóság.

Az igazgatóság és felügyelő-bizottsági jelentés, valamint az évi számadás nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében kifüggesztetik.

Az alapszabályok 51. §-a szerint a közgyűlésen csak azon részvényes vehet részt, ki a közgyűlés megtartása előtt egy nappal saját nevére írt részvényt tett le az intézetnél.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Fényes sikerek a Kárpátokban.

*

Mindenütt győzelmesen haladunk előre.

Budapest, jan. 28.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Az ellenségtől immár Nagyág völgyét is megtisztítottuk. Az ellenség, amely ebbe a völgybe Ökörmezőtől északra fekvő területig nagyobb erővel nyomult előre, tegnap az utolsó jól megerősített állásait is kénytelen volt feladni.

Toronyát elfoglaltuk és az üldözés közben Wiszkovig jutottunk, ahol a harc az ellenséges utóvédék ellen újból megkezdődött.

A Vezérszállástól északra fekvő magaslatokon és Volocnál az oroszok nagyobb erősítések harcba vetésével még egyszer megkísérelték, hogy elvesztett főhadállásukat újból visszanyerjék, de visszavertük őket és közben 700 foglyot és öt gépfegyvert szereztek.

A kárpáti arcvonal többi részén a helyzet lényegesen nem változott.

Nagyág völgyétől keletre nyugalom van.

Nyugatgaliaciában és Lengyelországban tűzérési harcok és kisebb akciók folynak.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Küzdelem a nyugati fronton.

Berlin, jan. 28.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

A nyugati harctéren a craonnei magaslatokon az ellenségtől tegnapelőtt elfoglalt hadállásokhoz kelet felé csatlakozó további 500 méter hosszú lövészárkot ragadtunk el. A franciáknak egy ellentámadását könnyű szerrel visszavertük.

Az ellenségnek január 25-étől 22-éig terjedő harcokban súlyos veszteségei voltak, több mint 1500 halott francia maradt a harctéren. A január 22-én jelentettekkel együtt 1200 hadifoglyot jutott csapatunk kezére.

A Vogézekben Sanones és Band Sant környékén a franciáknak több támadását jelentékeny veszteségeik mellett visszavertük. 1 tisztet és 50 főnyi francia legénységet elfogtunk, a mi veszteségeink egészen csekélyek.

Felső-Elzászban a franciák nider—aspath—heidpeller—hirschbach erdő arcvonalán megtámadták a mi hadállásainkat, A támadásokat az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük.